

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Vijeću od pet sudija, u sastavu: predsjednica Seada Palavrić, potpredsjednici Miodrag Simović i Valerija Galić i sudije Krstan Simić i Mirsad Ćeman, na sjednici održanoj 28. oktobra 2008. godine, u predmetu broj **AP-3126/06**, rješavajući apelaciju **Muhameda Mahovkića**, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 16. stav 2. i stav 4. tačka 9. i člana 59. stav 2. alineja 1. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik Bosne i Hercegovine» br. 60/05 i 64/08), donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI

Odbacuje se kao nedopuštena apelacija **Muhameda Mahovkića** podnesena protiv presude Kantonalnog suda u Mostaru broj 007-0-U-06-000 401 od 5. oktobra 2006. godine, rješenja Federalnog zavoda za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar broj 02/1-1098402564 od 31. maja 2006. godine i rješenja Federalnog zavoda za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar – Kantonalna administrativna služba Mostar broj 41-8076/05-1 od 3. augusta 2005. godine, u odnosu na član II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i član 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u odnosu na član II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i član 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, zbog toga što je očigledno (*prima facie*) neosnovana.

Odbacuje se kao nedopuštena apelacija **Muhameda Mahovkića** podnesena protiv presude Kantonalnog suda u Mostaru broj 007-0-U-06-000 401 od 5. oktobra 2006. godine, rješenja Federalnog zavoda za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar broj 02/1-1098402564 od 31. maja 2006. godine i rješenja Federalnog zavoda za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar – Kantonalna administrativna služba Mostar broj 41-8076/05-1 od 3. augusta 2005. godine, u odnosu na član 9. Međunarodnog pakta o

ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, zbog toga što je *ratione materiae* inkompatibilna sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

OBRAZLOŽENJE

1. Muhamed Mahovkić (u daljnjem tekstu: apelant) iz Lukavca, podnio je, 17. novembra 2006. godine, apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv presude Kantonalnog suda u Mostaru (u daljnjem tekstu: Kantonalni sud) broj 007-0-U-06-000 401 od 5. oktobra 2006. godine, rješenja Federalnog zavoda za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar (u daljnjem tekstu: Federalni zavod PIO/MIO) broj 02/1-1098402564 od 31. maja 2006. godine i rješenja Federalnog zavoda za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar – Kantonalna administrativna služba Mostar (u daljnjem tekstu: Kantonalna služba) broj 41-8076/05-1 od 3. augusta 2005. godine.

2. Rješenjem Kantonalne službe broj 41-8076/05-1 od 3. augusta 2005. godine, koje je potvrđeno rješenjem Federalnog zavoda PIO/MIO broj 02/1-1098402564 od 31. maja 2006. godine, apelantu nije priznato pravo na starosnu penziju prema odredbama Uredbe o povoljnijim uvjetima za sticanje prava na starosnu penziju vojnih osiguranika Vojske Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine FBiH» br. 18/04, 27/04 i 47/004, u daljnjem tekstu: Uredba). U prvostepenom postupku je utvrđeno da je apelantu prestala vojna služba u Vojsci FBiH 30. novembra 1997. godine, te da je 1. decembra 1997. godine zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme kod DP KHI Lukavac P.O. Lukavac. Budući da je odredbom člana 5. stav 2. Uredbe propisano da se odredbe o priznavanju prava na starosnu penziju po ovoj Uredbi ne odnose na vojne osiguranike koji su zasnovali drugi radni odnos na neodređeno vrijeme nakon prestanka vojne službe, apelantu nije priznato pravo na penziju po ovom osnovu.

3. Federalni zavod PIO/MIO je odbio apelantovu žalbu protiv prvostepenog rješenja. U obrazloženju svoje odluke, Federalni zavod PIO/MIO je naveo da je prvostepeni organ utvrdio da je apelant, odmah nakon prestanka profesionalne vojne službe, nastavio radni odnos na neodređeno vrijeme kod prijeratnog poslodavca, a što je evidentirano u njegovoj radnoj knjižici i matičnoj evidenciji kod poslodavca kao nosioca osiguranja. Federalni zavod PIO/MIO je odbio apelantove žalbene navode da on nije zasnovao radni odnos jer, navodno, nije primao plaću, nije bio radno angažovan i nisu mu uplaćeni doprinosi za cijeli period. U obrazloženju ovog stava, Federalni

zavod PIO/MIO je naveo da ti navodi mogu biti relevantni u odnosima apelanta s njegovim poslodavcem, a ne mogu za posljedicu imati to da se radni odnos koji je apelant zasnovao u skladu sa zakonom ne smatra radnim odnosom koji je evidentiran u radnoj knjižici i matičnoj evidenciji nosioca osiguranja.

4. Odlučujući o tužbi apelanta protiv drugostepenog rješenja Kantonalni sud je, osporenom presudom broj 007-0-U-06-000 401 od 5. oktobra 2006. godine, apelantovu tužbu odbio. U obrazloženju ove presude, Kantonalni sud je istakao da je u upravnom postupku nesporno utvrđeno da je apelant, nakon što mu je profesionalna vojna služba prestala, odmah zasnovano radni odnos na neodređeno vrijeme kod bivšeg poslodavca. Kantonalni sud je naveo da je iz uvjerenja iz matične evidencije Federalnog zavoda PIO/MIO vidljivo da je apelant prijavljen kod bivšeg poslodavca kao osiguranik počev od 1. decembra 1997. godine pa nadalje, bez odjave osiguranja. Dalje, Kantonalni sud je naveo da su za utvrđivanje činjenice da li je apelant nakon prestanka vojne službe zasnovao radni odnos na neodređeno ili određeno vrijeme relevantne odredbe člana 16. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu («Službene novine FBiH» broj 32/00) u vezi sa članom 21.a) istog zakona. Iz pravilnog tumačenja ovih odredbi proizlazi, kako je naveo Kantonalni sud, da se ugovor o radu ne mora zaključiti u pismenoj formi i da se ugovor o radu na određeno vrijeme može zaključiti na period koji nije duži od dvije godine. U protivnom, ugovor o radu će se smatrati zaključenim na neodređeno vrijeme. Kantonalni sud je utvrdio da iz dokaza u spisu proizlazi da je radni odnos koji je apelant zasnovao 1. decembra 1997. godine kod drugog poslodavca trajao i u vrijeme donošenja prvostepenog rješenja 3. augusta 2005. godine. Iz toga je Kantonalni sud zaključio da je radni odnos apelanta kod drugog poslodavca trajao duže od dvije godine, što znači da je zaključen na neodređeno vrijeme.

5. Kantonalni sud je odbio i žalbene navode apelanta da je on bio radnik «na čekanju», te da nije primao plaću i druge naknade, ocijenivši da ti navodi nemaju značaj za zakonito i pravilno rješenje u konkretnoj pravnoj stvari, već mogu biti od važnosti za razrješenje eventualnog spora između apelanta i njegovog poslodavca povodom prava i obaveza iz radnog odnosa. Osim toga, Kantonalni sud je naveo da apelant nije ničim potkrijepio ove svoje tvrdnje, nije priložio odgovarajuće dokaze niti je «uputio na postojanje takvih dokaza». Također, njegovo pozivanje na član 143. Zakona o radu Kantonalni sud je odbio kao neosnovano, navodeći da bi u takvom slučaju apelantu prestao radni odnos na način regulisan tom odredbom, što bi svakako bilo evidentirano i u radnoj knjižici, a postojao bi i odgovarajući akt poslodavca u tom pravcu.

6. Apelant smatra da mu je pobijanim odlukama prekršeno pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija), pravo na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju i pravo iz člana 9. Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima (u daljnjem tekstu: Međunarodni pakt). Apelant ističe da mu je u odnosu na pravo na pravično suđenje prekršeno pravo na ravnopravnost strana u postupku, te načelo kontradiktornosti i slobodne ocjene dokaza. Ove tvrdnje apelant obrazlaže time da se odluke upravnih organa i Kantonalnog suda zasnivaju na upisu u radnu knjižicu, te prijavi i odjavi osiguranja od strane poslodavca. Apelant navodi da su ti upisi izvršeni «naknadno, a po nalogu službenika» Kantonalne službe Federalnog zavoda PIO/MIO. Apelant smatra da je o tome ponudio nepobitne dokaze koje sud nije uzeo u obzir. Naročito ističe da je radna knjižica javna isprava u odnosu na koju je dozvoljeno dokazivati istinitost upisa, odnosno da su u njoj navedene neistinito utvrđene činjenice ili da je nepravilno sastavljena. Apelant smatra da je zasnivanje odluke na ovakvim dokazima onemogućilo apelanta da pobija istinitost upisa, te da je time Federalni zavod PIO/MIO kao tuženi u upravnom sporu bio u povlaštenom položaju. Također, smatra da sud nije dao zadovoljavajuće razloge za svoju odluku, čime je narušeno načelo kontradiktornosti postuka «jer je apelant onemogućen da u daljem postupku raspravlja o valjanosti sudske odluke». Apelant navodi i da su propisi u konkretnom slučaju proizvoljno primijenjeni, naročito u odnosu na utvrđenje da je on prećutno zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme. Naime, apelant smatra da je za zasnivanje radnog odnosa na neodređeno vrijeme bitno da se rad faktički obavljao, te da su se vršila i druga prava i dužnosti koje povlači zaključenje ugovora o radu. U odsustvu toga, kako apelant navodi, mjerodavan bi bio samo pismeni ugovor o radu, koji apelant nije zaključio sa poslodavcem za navedeni period.

7. Apelant također smatra da mu je osporenim odlukama prekršeno pravo na imovinu, tako što je ometen u mirnom uživanju tog prava iz razloga koje je naveo u odnosu na navode o kršenju prava na pravično suđenje. Apelant smatra da se radi o nezakonitom miješanju koje ne slijedi legitimne ciljeve u javnom ili općem interesu i kojim se narušava pravna sigurnost i zakonitost. Također, apelant smatra da mu je prekršeno i pravo na socijalno obezbjeđenje iz člana 9. Međunarodnog pakta, zato što država ima obavezu da apelantu prizna pravo na penziju ako je ispunio sve zakonske uslove. Apelant smatra da to uključuje obavezu suda da uzme u obzir sve apelantove navode «koji bi mogli biti značajni za ostvarenje prava na penziju te da pruži razloge na kojim se zasniva presuda». Apelant smatra da svi dokazi koji su izvedeni ukazuju da je on ispunio zakonske uslove

za priznavanje prava na penziju po Uredbi, te da je ovakvim odlukama prekršeno njegovo pravo na socijalno obezbjeđenje.

8. Pri ispitivanju dopustivosti apelacije Ustavni sud je pošao od odredaba člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 16. stav 2. i stav 4. tačka 9. Pravila Ustavnog suda.

9. Član VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

Ustavni sud, također, ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

Član 16. stav 2. i stav 4. tačka 9. Pravila Ustavnog suda glasi:

[...]2. Ustavni sud će odbaciti apelaciju kao očigledno (*prima facie*) neosnovanu kada utvrdi da ne postoji opravdan zahtjev stranke u postupku, odnosno da predočene činjenice ni na koji način ne mogu opravdati tvrdnju da postoji kršenje Ustavom zaštićenih prava i/ili kada se za stranku u postupku utvrdi da nije »žrtva« kršenja Ustavom zaštićenih prava tako da je ispitivanje merituma apelacije nepotrebno.

[...]4. Apelacija nije dopustiva i ako postoji neki od sljedećih slučajeva:

[...]9. apelacija je *ratione materiae* inkompatibilna sa Ustavom;

Pravo na pravično suđenje

10. Ustavni sud, u fazi ispitivanja dopustivosti predmeta mora utvrditi, između ostalog, i da li su ispunjeni uslovi za meritorno odlučivanje koji su nabrojani u članu 16. stav 2. Pravila Ustavnog suda. U vezi s tim, Ustavni sud ukazuje da prema vlastitoj jurisprudenciji i praksi Evropskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Evropski sud), apelant mora navesti povredu svojih prava koje štiti Ustav Bosne i Hercegovine i ove povrede moraju djelovati vjerovatno. Apelacija je očigledno neosnovana ukoliko joj manjkaju *prima facie* dokazi koji, sa dovoljnom jasnoćom, pokazuju da je navedena povreda ljudskih prava i sloboda moguća (vidi Evropski sud, *Vanek protiv Slovačke* presuda od 31. maja 2005. godine, aplikacija broj 53363/99 i Ustavni sud, odluka broj *AP 156/05* od 18. maja 2005. godine), ako činjenice u odnosu na koje se podnosi apelacija očigledno ne predstavljaju kršenje prava koje apelant navodi, tj. ako apelant nema «opravdan zahtjev» (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *AP 640/04* od 13. septembra

2005. godine i Evropski sud, *Mezőtúr-Tiszazugi Vízgazdálkodási Társulat protiv Mađarske*, presuda od 26. jula 2005. godine, aplikacija broj 5503/02), kao i kad se utvrdi da apelant nije «žrtva» kršenja Ustavom zaštićenih prava..

11. U vezi s navodima o kršenju prava na pravično suđenje Ustavni sud zapaža da apelant u apelaciji nabroja neke od elemenata prava na pravično suđenje za koje smatra da su mu prekršeni u upravnom postupku i sporu, ali te navode argumentuje tvrdnjama o nepravilno utvrđenom činjeničnom stanju i nepravilnoj primjeni materijalnog prava. U vezi s tim Ustavni sud ukazuje da prema praksi Evropskog suda i Ustavnog suda, nije zadatak ovih sudova da preispituju zaključke redovnih sudova u pogledu činjeničnog stanja i primjene materijalnog prava, niti je Ustavni sud nadležan supstituirati redovne sudove u procjeni činjenica i dokaza, već je općenito zadatak redovnih sudova da ocijene činjenice i dokaze koje su izveli (vidi, Evropski sud, *Thomas protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 10. maja 2005. godine, aplikacija broj 19354/02). Zadatak Ustavnog suda je ispitati da li je postupak u cjelini bio pravičan na način na koji to zahtijeva član 6. stav 1. Evropske konvencije, te da li odluke redovnih sudova krše ustavna prava apealnta (vidi, Ustavni sud, odluka broj *AP- 20/05* od 18. maja 2005. godine).

12. Ustavni sud ukazuje da apelant navodi da mu je prekršen princip ravnopravnosti strana u postupanju, zasnivajući ovakav navod na tvrdnji o tome da je Kantonalna služba Federalnog zavoda PIO/MIO navodno zahtijevala naknade upise u radnu knjižicu i naknadnu prijavu apelanta kao osiguranika penzionog osiguranja. Apelant, međutim, ne navodi ništa što bi ukazalo da mu je u upravnom postupku i sporu onemogućeno da ravnopravno učestvuje u postupku ili da je prekršeno načelo kontradiktornosti postupka. Naime, u konkretnom slučaju nema ništa što bi ukazivalo da je apelant na bilo koji način bio onemogućen da izvodi dokaze ili da ispituje dokaze suprotne strane, što su zahtjevi principa ravnopravnosti strana i kontradiktornosti postupka. Dakle, Ustavni sud smatra da je u procesnom smislu apelant imao mogućnost da ravnopravno raspravlja u konkretnoj pravnoj stvari, pa su njegovi navodi u vezi s tim neosnovani.

13. U vezi s navodima o tome da odluke nisu obrazložene odnosno da su proizvoljne, Ustavni sud smatra da su upravni organi i Kantonalni sud sve izvedene dokaze uzeli u obzir, pa su zaključili da je nesumnjivo dokazano da je apelant, odmah nakon što mu je prestala profesionalna vojna služba, zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme kod drugog poslodavca. Ustavni sud iz osporenih odluka i dostavljene dokumentacije ne može utvrditi da je ovakav zaključak upravnih organa i Kantonalnog suda proizvoljan ili da o takvom zaključku nisu data odgovarajuća obrazloženja. Također, neprihvatljivi su i navodi apelanta o tome da je proizvoljno

primijenjeno materijalno pravo, budući da su i upravni organi i Kantonalni sud uzeli u obzir relevantne odredbe Uredbe i Zakona o radu, o čemu su dali detaljne razloge. Naime, osporenim odlukama je u tri instance obrazloženo da je članom 5. stav 2. Uredbe eksplicitno propisano da se odredbe ove Uredbe ne primjenjuje u slučaju da je vojni osiguranik, nakon prestanka profesionalne vojne službe, zasnovao drugi radni odnos na neodređeno vrijeme. Također, jasno i nedvosmisleno su protumačene i relevantne odredbe Zakona o radu u vezi sa zasnivanjem radnog odnosa na neodređeno vrijeme, naročito odredbe člana 16. koji eksplicitno propisuje da se radni odnos na određeno vrijeme ne može zaključiti na period duži od dvije godine.

14. Dalje, jasno je obrazložena i primjena odredbe člana 21.a) Zakona o radu kojom je propisano da u slučaju da nije zaključen u pismenom obliku, ugovor o radu će se smatrati ugovorom zaključenim na neodređeno vrijeme, ako to nije drugačije regulisano kolektivnim ugovorom ili ako poslodavac dokaže da je ugovor o radu bio zaključen na određeno vrijeme. U konkretnom slučaju, apelant upravo ističe da nije postojao pismeni ugovor o radu, ali nije pružio nadležnim organima i sudu potrebne dokaze koji bi potvrdili da se radilo o ugovoru na određeno vrijeme. U ovakvoj situaciji, u kojoj je apelantu radni odnos trajao i u vrijeme odlučivanja nadležnih organa o ovom pitanju, Ustavni sud smatra da se apelantovi navodi o proizvoljnosti u primjeni odredaba Zakona o radu ne mogu prihvatiti. Ustavni sud naglašava da apelant istrajava na tvrdnji da faktički nije radio i da nije primao plaću ili druge nakande, ali ti navodi nisu odlučujući u odnosu na pitanje da li je radni odnos zaključio na određeno ili neodređeno vrijeme. Osim toga, Ustavni sud zapaža da je apelant iste navode isticao i u žalbi protiv prvostepenog rješenja, a zatim i u tužbi protiv drugostepenog rješenja, te da su nadležni drugostepeni organ i Kantonalni sud ove apelantove navode detaljno ispitali i da su za svoje odluke dali obrazloženja koja ispunjavaju standarde prava na pravično suđenje iz člana 6. stav 1. Evropske konvencije.

15. Ustavni sud naglašava da nezadovoljstvo apelanta osporenim odlukama ne pokreće, samo po sebi, pitanja u vezi sa pravom na pravično suđenje, a utvrđeno je da ne postoje proceduralne greške na koje se apelant poziva. Osim toga, Ustavni sud nije u osporenim odlukama pronašao bilo šta bi ukazalo da su materijalno-pravni propisi proizvoljno ili nepravično primijenjeni na štetu apelanta, niti je mogao utvrditi da ima elementa koji ukazuju na bilo kakvu nepravičnost u smislu člana 6. stav 1. Evropske konvencije.

16. Na osnovu izloženog, Ustavni sud smatra da, u vezi sa navodima apelanta o kršenju prava na pravično suđenje, nema ničega što bi ukazalo da apelant ima «opravdan zahtjev» koji pokreće pitanja iz Ustava Bosne i Hercegovine ili Evropske konvencije, koja bi trebalo

meritorno ispitati. Zbog toga, Ustavni sud smatra da su navodi apelanta o kršenju prava iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije očigledno (*prima facie*) neosnovani.

Pravo na imovinu

17. U vezi s navodima o kršenju prava na imovinu, Ustavni sud ukazuje na konzistentnu praksu Evropskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Evropski sud) i vlastitu jurisprudenciju, prema kojoj «imovina» u smislu člana 1. Protkola broj 1 uz Evropsku konvenciju može biti ili «postojeća imovina» ili «dobra» uključujući i potraživanja u odnosu na koja lice ima bar «legitimno očekivanje» da će ih realizovati (vidi Evropski sud, *Jantner protiv Slovačke*, presuda od 4. marta 2003. godine, aplikacija broj 39050/97, stav 27). Ustavni sud također podsjeća da pravo na imovinu iz člana 1. Protkola broj 1 uz Evropsku konvenciju ne garantuje pravo na sticanje imovine (vidi, Evropski sud, *Van der Mussele protiv Belgije*, presuda od 23. novembra 1983. godine, serija A broj 70, stav 48), niti se može tumačiti kao ograničenje državi da zakonima uredi pitanje uslova pod kojima određena lica mogu ostvarivati određena imovinska prava.

18. U konkretnom slučaju Ustavni sud ukazuje da su Uredbom regulisani uslovi pod kojima vojni osiguranici, nakon što im prestane profesionalna vojna služba iz razloga i u periodu koji su Uredbom propisani, imaju pravo na starosnu imovinu u skladu sa ovom Uredbom. Također, članom 5. stav 2. Uredbe jasno je regulisano da se odredbe Uredbe neće primjenjivati, između ostalog, na vojne osiguranike «koji su zasnovali drugi radni odnos na neodređeno vrijeme nakon prestanka djelatne vojne službe». Dakle, apelant je imao «ostvariv» zahtjev prema Uredbi, ali je bilo potrebno da dokaže da ispunjava sve propisane uslove. Iz navedenog slijedi da pravo na penziju nije postojeća imovina apelanta, već se apelant samo pojavljuje kao podnosilac zahtjeva u odnosu na tu imovinu (vidi, Evropski sud, *Peter Gratzinger i Eva Gratzingerova protiv Češke Republike*, Odluka o dopustivosti od 10. jula 2002. godine, aplikacija broj 39794/98, stav 69 i, *mutatis mutandis*, odluka Ustavnog suda broj *AP-2349/06* od 27. februara 2008. godine). Stoga, Ustavni sud mora odgovoriti na pitanje da li je apelant imao bar «legitimno očekivanje» da će njegov ostvariv zahtjev za sticanje penzije po Uredbi biti riješen u njegovu korist.

19. U vezi s tim, Ustavni sud je već obrazložio da su upravni organi i Kantonalni sud nesumnjivo utvrdili da je apelant, nakon što mu je prestala profesionalna vojna služba, zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme kod drugog poslodavca. Zbog toga su upravni organi i Kantonalni sud zaključili da apelant ne ispunjava zakonom propisane uslove da ostvari pravo na

starosnu penziju po odredbama Uredbe. Ovo dalje znači da apelant zbog ovoga nije mogao imati legitimno očekivanje da će ostvariti pravo na starosnu penziju u skladu sa Uredbom, budući da je njegova situacija upravo situacija koja je članom 5. stav 2. Uredbe isključena.

20. Na osnovu izloženog, Ustavni sud smatra da u konkretnom slučaju nema ništa što u ukazuje da apelant ima «opravdan zahtjev» u vezi sa kršenjem prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola 1 uz Evropsku konvenciju, jer nije mogao imati «legitimno očekivanje» da će ostvariti pravo na starosnu penziju po odredbama Uredbe zato što nije ispunio propisane uslove. Zbog toga, Ustavni sud smatra da su apelantovi navodi o kršenju prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju očigledno (*prima facie*) neosnovani. S obzirom na ovakav zaključak, Ustavni sud nije razmatrao ostale aspekte ovog člana.

b) Dopustivost *ratione materiae*

21. Apelant tvrdi da mu je prekršeno i pravo iz člana 9. Međunarodnog pakta. U vezi sa ovim navodima, Ustavni sud ukazuje da se njegova apelaciona nadležnost odnosi na prava garantovana Ustavom Bosne i Hercegovine i Evropskom konvencijom koja se, prema članu II/2. Ustava Bosne i Hercegovine, direktno primjenjuje u Bosni i Hercegovini. S druge strane, u Aneksu I tačka 8. Ustava Bosne i Hercegovine, Dodatni sporazumi o ljudskim pravima koji će se primjenjivati u Bosni i Hercegovini, između ostalog je naveden i Međunarodni pakt na koji se apelant poziva. Međutim, Ustavni sud je u svojim ranijim odlukama već zaključio da uživanje ovih prava nije garantovano samostalno, već samo u vezi sa članom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine – «Nediskriminacija». S obzirom na navedeno, Ustavni sud smatra da je apelacija u dijelu u kojem apelant navodi da mu je prekršeno pravo iz navedenog dodatnog sporazuma, bez pozivanja na diskriminaciju u vezi sa tim pravom nedopuštena, jer je *ratione materiae* inkompatibilna sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

22. U skladu sa navedenim, a imajući u vidu odredbu člana 16. stav 2 i stav 4. tačka 9. Pravila Ustavnog suda, prema kojima će se apelacija odbaciti kao očigledno (*prima facie*) neosnovana, ukoliko ne postoji opravdan zahtjev stranke u postupku tako da je ispitivanje merituma apelacije nepotrebno, odnosno ukoliko je *ratione materiae* inkompatibilna sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

23. U skladu sa članom VI/4. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednica
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine,

Seada Palavrić